

Chinese Staten

Een standpunt van Rüdiger Rauls.

Volgens de westerse media is de vrijheid van meningsuiting in China niet ver weg. Volgens hen bepaalt de partij wat er gedacht kan worden. Nu lijken de westerse media dezelfde methoden te gebruiken die ze in China en Rusland veroordelen.

Alle politiek

De Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ) doet al jaren uitvoerig verslag van het leven en de sociale gebeurtenissen in China. Meestal hebben alleen de critici en vijanden van China het woord. Hoewel het land erin geslaagd is honderden miljoenen mensen uit de armoede te halen, een proces dat uniek is in de menselijke geschiedenis, krijgen deze winnaars en aanhangers van de Chinese politiek nauwelijks een woord in de krant.

De situatie is vergelijkbaar met de dekking van het beheer van de Corona-crisis in China. Wat er ook werd gedaan, het stuitte op kritiek van de bevolking van Frankfurt. Of het was te laat of niet genoeg, te dictatoriaal of het werd alleen gedaan met de bijbedoeling om de aanspraak van de Communistische Partij op de macht veilig te stellen. Zelfs de wereldwijd bewonderde bouw van twee ziekenhuizen in Wuhan stuitte op scepsis in de FAZ. De deels gratis hulp aan westerse staten werd gedegradeerd tot "maskerdiplomatie".

Tot nu toe heeft de krant echter weinig bewijs geleverd voor de insinuaties dat de leiding in Peking met haar steun vooral politieke bedoelingen nastreeft. In plaats van bronnen is het papier vaak gebaseerd op speculaties, gissingen en een groot aantal uitspraken in de aanvoegende wijs.

Het is echter niet de realiteit, maar het eigen denken, de eigen houding en de eigen waarden die in deze visie tot uiting komen. Het is duidelijk dat men zich niet kan voorstellen dat de acties van China gebaseerd zijn op andere motieven en bedoelingen dan die waarmee men de wereld beoordeelt en vertegenwoordigt. Maar men gaat ervan uit dat de Chinezen in dezelfde categorieën denken als de opinieleiders in het waarde westen. In dit verband wordt betwijfeld of de weergave van de werkelijke omstandigheden in China überhaupt in het belang is van dergelijke opinieleiders.

westers voorrecht

Hoe kan anders worden verklaard dat de FAZ zijn mediakracht heeft gebruikt om de uitzending van een reportage over China te torpederen die een ander beeld gaf? De documentaire "Wuhan - Kroniek van een uitbarsting" zou op maandag 15.6.2020 worden uitgezonden op de openbare SWR (SüdWestRundfunk).

Nog voor de uitzending maakte de FAZ op een prominente plaats een artikel van een halve

bladzijde, waarin de plannen van de zender onder de titel "Chinese propaganda in SWR? Vermoedelijk waren er ook andere media van de waarde West bij betrokken, omdat de FAZ triomfantelijk spreekt van "massale kritiek" en dat het station daardoor "waarschijnlijk geen andere manier wist om zichzelf te helpen" dan "het niet vertonen van de film"(1).

Blijkbaar gelooft de krant dat ze zich op een dergelijke aanpak beroept, want in dit artikel ziet men steun voor de poging van Peking "om het internationale publiek te beïnvloeden" (2). Er wordt kritiek geuit op het feit dat de documentaire onder meer gebaseerd is op door de CICC verstrekte grondstoffen (3). Gevreesd wordt dat de bijdrage een beeld schetst "dat het officiële verhaal op een twijfelachtige manier overlapt". (4)

Nu is de opwinding van de FAZ des te onbegrijpelijker, omdat op verzoek werd meegedeeld dat "CICC commentaar kon geven op de tekstversies, maar geen wijzigingen kon eisen"(5). Dit betekent dat de veronderstelde invloed van de Chinezen helemaal niet heeft plaatsgevonden. Bovendien verklaarde de omroep dat "elke verklaring in CICC-materiaal aan een drievoudige controle was onderworpen"(6). Dus wat was het probleem?

De westerse mediaconsument was niet bekend met een dergelijke journalistieke accuratesse, bijvoorbeeld bij de verslaggeving over de gebeurtenissen in Syrië. De bronnen waren aan de orde van de dag. Toch kon in deze gevallen een even energieke verschijning van gerenommeerde media niet worden gedetecteerd.

Nu, gezien deze tegenstrijdigheden, rijzen er fundamentele vragen: betekent de verontwaardiging die in onze toonaangevende media wordt geuit dat alleen het Westen het internationale publiek met zijn informatie- en communicatiemiddelen kan beïnvloeden? Moeten China, Rusland en anderen niet ook hun mening mogen geven? Is dit het begrip van de vrijheid van meningsuiting in dergelijke media?

Niemand heeft het monopolie op de waarheid. Het komt alleen tot stand door een goede en uitgebreide presentatie van wat er in de wereld gebeurt. Daarvoor zijn echter de vrijheid van meningsuiting en de diversiteit van meningen onontbeerlijk, maar dit omvat ook zulke opvattingen die een ander beeld laten zien. Misschien waren de opinieleiders in het Westen er gewoonweg te veel aan gewend geraakt om hun eigen burgers stevig in de hand te hebben van hun eigen opinievorming. Zijn zij van mening dat zij om redenen van intellectuele hygiëne dergelijke bijdragen moeten voorkomen? Of is het omdat men bang is dat de eigen invloed op het denken van de burgers wordt geschokt, is het zelfs geschokt?

Systeem Rivaliteit

Van de aanvankelijke vriendschap met China is niet veel meer over. Eerder was de hoop van het Westen op een soortgelijke ontwikkeling als in de voormalige Sovjet-Unie niet bewaarheid. Verandering door toenadering heeft niet geleid tot een verandering van het systeem in China, zoals

in het Oostblok, maar tot de opkomst van het land om de op één na sterkste economische macht ter wereld te worden. Nu worden de Chinezen, net als de Russen onder Poetin, ook schuldig bevonden aan de breuk met het Westen. Maar hij ziet zichzelf eerder als een slachtoffer, niet als een deelnemer aan de verstoring van de relaties...

Maar in plaats van zich bewust te worden van de eigen medeverantwoordelijkheid en daaruit nieuwe acties mogelijk te maken, gaat men verder op de manier van een heer van het landhuis. Men intensificeert het argument en gelooft dat het oude recept nog steeds effectief is, de toename van de druk. In die geest heeft de EU China in maart vorig jaar tot concurrent van het systeem uitgeroepen. We zien onszelf dus niet langer als concurrenten van elkaar, niet alleen economisch maar ook politiek. Onduidelijk is wat ze dachten en welke voordelen ze hoopten te behalen. Geloofden ze echt dat China nu zou beven van angst?

Zo heeft het Westen dit nieuwe patroon van systeemconflicten overgenomen in zijn beheer van de Corona-crisis. Alsof het virus bevooroordeeld of zelfs politiek beïnvloed kan worden. Zonder noodzaak is de strijd tegen de epidemie verheven tot een indicator van de superioriteit van het westerse democratische systeem. Daarmee zette het Westen de valstrik voor zichzelf waarin het nu gevangen zit.

Want China heeft de crisis beter onder de knie dan de staten in het Westen. Het aantal doden is veel lager en de economie herstelt zich snel, zelfs bijna weer tot het niveau van voor de crisis. Ondanks triljoenen dollars aan steunmaatregelen komen de economieën van de meeste westerse landen niet echt uit de economische kelder. Deze zelf veroorzaakte nederlaag in de strijd van de systemen is iets wat men weigert te erkennen, laat staan toe te geven. De opinieleiders in het Westen ontkennen dit feit door het succes van China in de strijd tegen de epidemie te bagatelliseren of zelfs volledig te negeren.

Deze strategie zou echter in strijd zijn met de documentatie van de SWR. Het zou een heel ander beeld geven van de realiteit in China dan de lezer van de FAZ elke dag in zijn krant en in de andere westerse media ervaart. Is er een manier om dit te voorkomen? Is dat waarom alle opwinding? Kan niet zijn wat niet mag zijn?

De volgende nederlaag dreigt

Met bijdragen als die over Wuhan zou het Westen het risico lopen de "Slag om het verhaal", die de FAZ in zijn uitgave van 1.4.2020 had afgekondigd, te verliezen. Als de Slag om Corona al verloren is gegaan, moet in ieder geval de presentatie en interpretatie van de gebeurtenissen in handen blijven van de westerse media. Het gaat erom de mensen in hun eigen invloedssfeer aan de bar te houden, ook al heeft men nauwelijks invloed op de meningsvorming in China zelf.

Maar ook hier is er een groeiende concurrentie tussen het Westen en China. De Frankfurtse redactie is dan ook geschokt dat het land "de internationale publieke opinie met steeds verfijndere

methoden probeert te beïnvloeden"(7). China besprak hoe het "zijn eigen internationale discussiemacht zou kunnen versterken en de dominantie van de westerse media zou kunnen doorbreken"(8).

Maar hoe zien deze geavanceerde methoden eruit, die degenen die tot nu toe de meningsvorming hebben gecontroleerd, zo bang maken? Tegen welk gevaar wil de FAZ de mediaconsumenten in het Westen beschermen, wat moeten ze niet zien in de documentatie die is verwijderd? "Het toont goed uitgeruste ziekenhuizen, goed verzorgde patiënten, Chinese high-tech"(9). Maar de FAZ had hierover niet gerapporteerd aan haar lezers, hoewel ze wel correspondenten ter plaatse heeft.

Het zou eerder gewenst hebben "dat de documentatie mensen zou omvatten die het officiële verhaal in twijfel trekken"(10). Als dergelijke beweringen en kritiek op de berichtgeving van de FAZ afkomstig zouden zijn van de makers van de verwijderde documentatie, zou de FAZ zich daar zeker tegen verzetten, onder verwijzing naar haar redactionele ontwerprijheid. Maar misschien is het ondertussen wel zo verblind door het eigen beeld van China dat men zich verbaasd lijkt te wrijven over andere gezichtspunten.

Tot nu toe hadden de media in het Westen een nogal negatief beeld geschetst van het Chinese crisismangement, als ze er al over rapporteerden. Maar "in plaats daarvan zien we een schijnbaar perfect functionerend crisismangement en schijnbaar dankbare en tevreden burgers"(11). Wat hierover kan worden bekritiseerd als geavanceerde methoden om het publiek te beïnvloeden, kan waarschijnlijk alleen worden afgeleid uit de FAZ. Deze informatie moest immers bestand zijn tegen de hierboven genoemde drievoudige feitencontrole van de staalkabel.

De uitspraken van de gerenommeerde artsen Wieler en Drost, die in het artikel dat ze zojuist hebben gepubliceerd positief zijn over het crisismangement in China, lijken ook te worden beschouwd als even gevaarlijke pogingen om het publiek te beïnvloeden. Zo vermoedt Drost dat "wat er in de beginfase van de uitbraak is gebeurd, in veel landen veel meer zou zijn ontspoord"(12). En Wieler verdedigt de Chinezen tegen beschuldigingen van te laat handelen: "Achteraf gezien is men altijd slimmer"(13). Dit is dus de gevaarlijke manipulatie en invloed die uitgaat van China. U denkt dat van de verantwoordelijke burger in het Westen niet kan worden verwacht dat hij dit accepteert?

Onbetrouwbare kantonisten

Vertrouwen we de verantwoordelijke burger niet om zijn eigen imago te creëren zonder betutteld te worden door zijn eigen media? Of is er zelfs de vrees dat hij door dergelijke documentaires een wereldbeeld voor zichzelf zou kunnen creëren, waarin de berichtgeving van onze media zich openbaart als wat het werkelijk is: manipulatie en de vorm van invloed die herhaaldelijk aan China en Rusland wordt toegeschreven.

Aan de andere kant: Welke houding ten opzichte van de mediaconsument laat deze houding van

onze media zien? Men twijfelt aan hun oordeel. Deze neerbuigende houding kwam al tot uiting in de beschuldigingen van manipulatie van de kiezers door Rusland en China bij de Amerikaanse en Europese verkiezingen. Blijkbaar vinden de media in het Westen de burger te dom om te zien wat juist en waar is. Moet hij daarom worden afgeschermd tegen ongewenste beïnvloeding?

Uiteindelijk betekent dit echter niets anders dan dat de media en de politici niet erg overtuigd zijn van hun eigen kracht op het gebied van argumentatie en wereldbeeld. Als zij geloven dat hun eigen burgers zo gemakkelijk kunnen worden overtuigd door de argumenten van anderen, dan kan hun eigen mening niet ver weg zijn. Maar dat is de praktische ervaring van sociale geschillen in het Westen. Opiniemakers beseffen steeds duidelijker dat hun eigen wereldbeeld het publiek steeds minder overtuigt dat hun eigen argumenten te zwak zijn.

De westerse media wantrouwen Rusland of China niet, ze wantrouwen hun eigen burgers. Ze vertrouwen niet op zijn oordeel. Maar er zijn goede redenen voor dit wantrouwen: Omdat de media weten dat ze manipuleren, dat ze mensen een verkeerd beeld van de werkelijkheid geven. Ze schetsen een beeld van de werkelijkheid dat overeenkomt met hun wensen en politieke belangen. En bijdragen zoals die welke nu met succes zijn verwijderd, brengen het gevaar met zich mee dat de manipulatie zichtbaar wordt.

Beroep en oproep

Als burgers eisen wij de uitzending van de documentatie die is verwijderd. Het feit dat de FAZ onaangename bijdragen probeert te voorkomen, kan worden bekritiseerd. Maar nog meer kritiek is te wijten aan een zender die zich onderwerpt aan de eisen van particuliere mediabedrijven. De ARD-stations worden niet door deze bedrijven gefinancierd. Het zijn de burgers van dit land die met hun tarieven uitzendingen mogelijk maken. Zij zijn het die de salarissen betalen van degenen die, in zelfopgelegde zelfgenoegzaamheid, geloven dat ze voor de betalende mogen beslissen waar ze op mogen letten en waar ze niet op mogen letten. We hebben recht op een eerlijke rapportage. Maar bovenal moeten de alternatieve media en al degenen die zich inzetten voor een objectieve verslaggeving, eisen dat de bijdrage die is afgetrokken, wordt gepubliceerd. Wat zou hen anders onderscheiden als alternatieve media?

Bronnen:

1. FAZ vom 16.6.2020: Wuhan und Wahrheit
2. FAZ vom 15.6.2020: Chinesische Propaganda im SWR?
3. China Intercontinental Communication Centre, ein Informationsbüro des chinesischen Staatsrates.
4. FAZ vom 15.6.2020: Chinesische Propaganda im SWR?
5. Ebenda
6. ebenda
7. ebenda

8. ebenda
9. ebenda
10. FAZ vom 16.6.2020: Wuhan und Wahrheit
11. FAZ vom 15.6.2020: Chinesische Propaganda im SWR?
12. Ebenda
13. Ebenda

+++

Met dank aan de auteur voor het recht om te publiceren.

+++

Foto bron: [C. Nass](#) / *shutterstock*

+++

KenFM streeft naar een breed spectrum aan meningen. Opiniëartikelen en gastbijdragen hoeven niet de mening van de redactie te weerspiegelen.

+++

Vind je ons programma leuk? Informatie over verdere ondersteuningsmogelijkheden vindt u hier: <https://kenfm.de/support/kenfm-unterstuetzen/>

+++

Nu kunt u ons ook ondersteunen met Bitcoins.

